

Bilag 3

Mittarfeqarfiit

Revisionsprotokollat til årsregnskab for 2014

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Revision af årsregnskabet	265
1.1 Årsregnskabet	265
1.2 Risikovurdering og revisionsstrategi	265
1.3 Revision af forretningsgange og interne kontroller	266
1.3.1 Forretningsgange	266
1.3.2 Drøftelser med direktionen om risikoen for besvigelser	266
1.4 Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet	267
1.4.1 Forlig med Qeqqatta Kommunia	267
1.4.2 Indtægter vedr. ETOPS-åbninger	267
1.4.3 Miljømæssige forpligtelser vedr. retablering	268
2. Kommentarer til årsregnskabet	268
2.1 Resultatopgørelsen	268
2.2 Balancen	269
3. Øvrige oplysninger	272
3.1 Ledelsens regnskaberklæring og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet	272
3.2 Overholdelse af bogføringsloven	272
3.3 Rådgivnings- og assistanceopgaver	272
4. Konklusion på den udførte revision	272
4.1 Konklusion på den udførte revision	272
5. Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling	273

Revisionsprotokollat til årsregnskab 2014

1. Revision af årsregnskabet

1.1 Årsregnskabet

Vi har afsluttet revisionen af det af ledelsen aflagte årsregnskab for 2014 for Mittarfeqarfiit. Årsregnskabet udviser følgende:

	2014 t.kr.	2013 t.kr.
Resultat	(47.606)	(53.704)
Aktiver	1.584.651	1.622.303
Egenkapital	1.479.826	1.516.708

1.2 Risikovurdering og revisionsstrategi

Revisionen gennemføres med udgangspunkt i en af os udarbejdet revisionsstrategi. Revisionsstrategien skal sikre, at revisionen fokuseres mod de væsentligste og mest risikofyldte forretningsmæssige og administrative områder, der er af betydning for årsregnskabet.

Baseret på vores drøftelser med virksomhedens ledelse og vores kendskab til virksomhedens aktiviteter og forhold i øvrigt har vi i forbindelse med planlægningen og udførelsen af revisionen for 2014 identificeret følgende særlige risici for væsentlige fejl i årsregnskabet:

- Registrering og afskrivning af materielle anlægsaktiver, herunder sammenhæng mellem anlægskartotek og årsregnskabet.
- Opgørelse og værdiansættelse af varelageret.
- Opsamling og fakturering af passager- og lufthavnsafgifter.
- Sammenhæng mellem løn- og finansbogholderi.
- Periodisering af omkostninger og afstemning af leverandørgæld.

Revisionen har som følge heraf været koncentreret om følgende regnskabelementer og områder:

- Materielle anlægsaktiver
- Varebeholdninger
- Tilgodehavender fra salg
- Løn- og gageomkostninger
- Leverandørgæld

På øvrige områder er risikoen for fejl i årsregnskabet vurderet som normal, og revisionens omfang har derfor været mindre.

1.3 Revision af forretningsgange og interne kontroller

Revisionen har endvidere omfattet en vurdering af, om virksomhedens rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt. Formålet hermed er at påse, om der forefindes korrekte, troværdige og rettidige bogholderiregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

Vi har vurderet virksomhedens forretningsgange og interne kontroller, herunder særligt inden for følgende risikofyldte områder:

- Likvide midler
- Løn- og gageadministration
- Fakturering og debitoropfølgning
- Bogføring af omkostninger og afstemning af leverandørgæld
- Anlægsinvesteringer med anlægstilskud fra Grønlands Selvstyre

1.3.1 Forretningsgange

I årets løb har vi besøgt hovedkontoret i Nuuk som led i revisionen af årsregnskabet for 2014 for Mittarfeqarfiit. Der er til ledelsen i Mittarfeqarfiit udarbejdet notat vedrørende vores revisionsbesøg.

Formålet med vores revisionsbesøg har været at undersøge, om virksomhedens registreringssystemer, forretningsgange, rutiner og kontroller m.v. er tilrettelagt på en hensigtsmæssig måde under hensyntagen til virksomheden og de enkelte regnskabsområders relative betydning for det samlede regnskab for Mittarfeqarfiit, herunder for at vurdere, om bogføringen fortsat giver et pålideligt grundlag for udarbejdelsen af årsregnskabet.

I 2013 blev der igangsat et arbejde med henblik på at få nedskrevet og optimeret forretningsgangene i virksomhedens økonomiafdeling. Det er vores vurdering at den igangværende proces fortsat udviser en meget positiv udvikling.

Baseret på det udførte arbejde er det samlet set vort indtryk, at virksomhedens registreringssystemer og forretningsgange inden for virksomhedens hovedområder under hensyntagen til ovenstående bemærkninger fungerer efter hensigten.

1.3.2 Drøftelser med direktionen om risikoen for besvigelser

I forbindelse med planlægning af vores revision har vi forespurgt virksomhedens direktion om risikoen for besvigelser.

Direktionen har over for os oplyst, at der efter dens vurdering ikke er særlig risiko for besvigelser, og at virksomheden har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, herunder fejlinformation som følge af regnskabsmanipulation eller misbrug af virksomhedens aktiver. Direktionen har endvidere oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser. Vi skal bemærke, at vi ikke under vores revision har konstateret fejl i årsregnskabet som følge af besvigelser.

1.4 Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet

Revisionen har givet anledning til at fremhæve følgende særlige forhold, der er af betydning for ledelsens vurdering af årsregnskabet.

1.4.1 Forlig med Qeqqatta Kommunia

Som omtalt i vores revisionsprotokol afsnit 2.2 til årsregnskabet for 2013 verserede der en retssag mellem Mittarfeqarfiit og Qeqqata Kommunia om et forfaldent tilgodehavende hos Qeqqata Kommunia vedrørende levering af Bygdebrandvæsen til Kangerlussuaq. Det var på daværende tidspunkt Mittarfeqarfiit og advokatens vurdering, at kravet var berettiget, hvorfor sagen ikke blev hensat til tab ej heller omtalt som en eventualforpligtelse i årsregnskabet for 2013.

Efter aflæggelse af årsregnskabet for 2013, er der fremkommet nye oplysninger i sagen hvorefter der er indgået forlig om endelig afregning på 665 t.kr. mod et oprindeligt krav på 2.500 t.kr. eksklusiv renter, dvs. nettotab på 1.835 t.kr. eksklusiv renter. Der er på denne baggrund udstedt en kreditnota, som er modregnet nettoomsætningen.

Vi er enige i den regnskabsmæssige behandling.

1.4.2 Indtægter vedr. ETOPS-åbninger

Som et sikkerhedsmæssigt krav, skal flyselskaber, der flyver med 2 motore fly, angive en nødflughavn i forbindelse med en flyvning. Når Mittarfeqarfiit bliver angivet som nødflughavn uden for den pågældende lufthavns almindelige åbningstid, kan der opkræves et åbningsgebyr fra flyselskabet. Mittarfeqarfiit har tidligere kun faktureret i henhold til modtagne forespørgsler fra flyselskaberne, da man ikke har haft data tilgængeligt, og dermed har der tidligere år været et ukendt antal af gratister.

I juni 2014, har Mittarfeqarfiit entreret med Globalog. Globalog har specialiseret sig i at udtrække data om flyselskabernes ruteplaner, herunder anvendelse af nødflughavne. Globalog opkræver på denne baggrund ETOPS-åbningsafgifter hos flyselskaberne på vegne af Mittarfeqarfiit.

Omsætning vedrørende ETOPS-åbningsafgifter for 2014 udgør samlet 16,7 mio.kr. mod 8,3 mio.kr. i 2013, dvs. en samlet stigning på 8,5 mio.kr. Heraf er 10,5 mio.kr. opkrævet af Globalog for perioden 30.06.14-31.12.14.

Flere af flyselskaberne har været tilbageholdne med at betale de af Globalog opkrævede ETOPS-åbningsgebyrer. Globalogs samlede opkrævning pr. 31.12.14 udgør 10,5 mio.kr. hvor af 4,6 mio.kr. er modtaget indbetalt pr. 18.02.15.

Den internationale brancheorganisation for luftfartsindustrien, IATA, har udsendt memo til sine medlemmer hvor der sås tvivl om Mittarfeqarfiits berettigelse af opkrævningerne. Ledelsen har haft dialog med Trafikstyrelsen, som støtter op om Mittarfeqarfiits sag, og da der er tale om sikkerhedsmæssige krav, som flyselskaberne skal leve op til, vurderer ledelsen at opkrævningerne er berettiget.

Ledelsen har valgt at foretage en forsigtig vurdering af de indregnede tilgodehavender der vedrører ETOPS-åbningsafgifter opkrævet af Globalog. Som udgangspunkt hensættes der 100% til tab på debitorer, som ikke har betalt, og/eller ikke har givet tilkende at de agter at betale. Den samlede hensættelse til tab udgør 3,8 mio.kr. af et samlet tilgodehavende på 5,7 mio.kr. svarende til 67%.

Vi er enige i den regnskabsmæssige behandling, og ledelsens vurdering om den foretagne hensættelse til tab vurderes på det foreliggende grundlag fornuftig og tilstrækkelig til at dække tabsrisikoen.

1.4.3 Miljømæssige forpligtelser vedr. reetablering

Mittarfeqarfiit driver aktiviteter på lokationer, hvor der er risiko for at bygninger og anlæg på et fremtidigt tidspunkt må lukkes ned i henhold til Grønlands Selvstyres beslutning herom. I henhold til arealanvendelseslovgivningen i Grønland, påhviler det rettighedshaveren at foretage oprydning og reetablering af arealet ved brugsrettens ophør. Da Mittarfeqarfiit fungerer som en nettostyret virksomhed under Grønlands Selvstyre, er det ledelsens vurdering, at rettighedshaveren er Grønlands Selvstyre og dermed påhviler forpligtelsen ikke Mittarfeqarfiit.

På baggrund heraf er der ikke indregnet eller oplyst om forpligtelser her til i Mittarfeqarfiits årsregnskab. Det er væsentligt at være opmærksom herpå ved vurderingen af værdiansættelsen af virksomhedens anlægsaktiver, herunder naturligvis især værdien af landingsbaner m.v.

2. Kommentarer til årsregnskabet

2.1 Resultatopgørelsen

Omsætning og vareforbrug

Omsætning og vareforbrug er stikprøvevist kontrolleret for korrekt periodisering. Kontraktbaseret omsætning er stikprøvevist kontrolleret til kontraktgrundlag. Vi har endvidere foretaget en analyse af

udviklingen sammenholdt med tidligere år og budgettet, herunder en analyse af udviklingen i dækningsgraden.

Dette har ikke givet anledning til bemærkninger.

Personaleomkostninger

Vi har i årets løb gennemgået forretningsgangene for lønudbetalinger, ligesom vi - i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet - har indhentet en afstemning mellem bogføring, lønsystem og indberetninger til Skattestyrelsen.

Dette har ikke givet anledning til bemærkninger.

Resultatopgørelsens øvrige poster

Vi har stikprøvevis bilagsrevideret poster i resultatopgørelsen, ligesom vi har gennemgået bilag efter statusdagen. Vi har bl.a. foretaget en analyse af resultatopgørelsens poster samt en sammenligning med tidligere år og budgettet.

Dette har ikke givet anledning til bemærkninger.

2.2 Balancen

Materielle anlægsaktiver 1.468.260 t.kr.

Materielle anlægsaktiver skal ifølge regnskabsbekendtgørelsen for nettostyrede virksomheder optages på virksomhedens balance efter konkret beskrevne principper for værdiansættelse.

Det skal for god ordens skyld bemærkes, at Mittarfeqarfiit's materielle anlægsaktiver ikke indgår i den løbende bogføring - og optages derfor alene som efterposter til drift, balance og egenkapital i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet.

Deloitte har assisteret med udarbejdelse af anlægskartoteket, der er en fortegnelse over virksomhedens anlægsaktiver. Det forventes at Mittarfeqarfiit snarest anskaffer sig system, således man fremadrettet selv kan varetage denne opgave.

Vi vil i den forbindelse anbefale, at virksomheden gennemfører en ekstraordinær kontrol af de enkelte aktivers fortsatte tilstedeværelse og fysiske placering - og herunder påser en entydig identifikationsmulighed mellem anlægskartotek og faktiske fysiske aktiver - således det sikres at de informationer, der registreres i det nye anlægskartotek er korrekte.

I forbindelse med revisionen har vi gennemgået dokumentationen for til- og afgangsførte aktiver, vi har vurderet virksomhedens sondring mellem anskaffelser til driftsførelse og aktivering/afskrivning – og vi har påset overholdelsen af regnskabsbekendtgørelsens principper for værdiansættelse.

Det skal understreges, at der, jfr. beskrivelsen anvendt regnskabspraksis for Mittarfeqarfiit i årsregnskabet ikke afskrives på de enkelte flyvepladsers såkaldte underbund.

Langt den største del af virksomhedens anlægsaktiver er anskaffet via anlægsbevillinger på finansloven. Ny- og reinvesteringer på op til 15 mio. kr. pr. år kan finansieres via virksomhedens nettodrift (takstopkrævning), mens investeringer ud over dette beløb finansieres via anlægsbevillinger på den grønlandske finanslov.

Virksomhedens nuværende nettodrift kan således ikke i sig selv bære de nødvendige re-investeringer og planlagte ny-investeringer. Vi har derfor for god ordens skyld valgt, at gøre særskilt opmærksom herpå i vores revisionspåtegning på årsregnskabet, idet vi har afgivet en supplerende oplysning om forholdet.

Vedligeholdelsesmæssigt eftersløb

Virksomheden har opgjort et vedligeholdelsesmæssigt eftersløb på ca. 935 mio. kr. Det skal for god ordens skyld understreges at der er tale om et beregnet eftersløb opgjort som en teoretisk beregnet forskel mellem afskrivninger og reinvesteringer i de enkelte år. Der er således ikke tale om en konkret vurdering af det faktiske eftersløb, ligesom der ikke tages højde for udviklingen i kostpriserne på virksomhedens anlægsaktiver.

Anlægsbevillinger

Der er i 2014 finansieret anlægsinvesteringer på i alt 15.938 t.kr. finansieret af anlægsbevillinger på Finansloven. Bevillingsregnskabet kan herefter opgøres således:

	<u>t.kr.</u>
Ikke forbrugte anlægsmidler primo	16.370
Anlægsbevillinger på Finansloven 2013	17.300
Egenfinansiering ved omplacering	(90)
Forbrug i året	<u>(15.938)</u>
Ikke forbrugte anlægsbevillinger ultimo	<u>17.642</u>

Vi gennemgår stikprøvevis dokumentationen for de afholdte udgifter finansieret via anlægsbevillinger via Finansloven.

Der er ikke aflagt anlægsregnskaber i 2014.

Varebeholdninger 78.028 t.kr.

Varebeholdningerne er pr. 31.12.2014 fysisk optalt af virksomhedens personale. Vi har efterfølgende foretaget stikprøvevis kontrol af varelagerets tilstedeværelse i Kangerlussuaq og Narsarsuaq.

Varelageret fordeler sig således på fuel og på øvrige varegrupper:

<u>Lufthavn</u>	<u>Fuel t.kr.</u>	<u>Øvrige varer t.kr.</u>	<u>I alt t.kr.</u>	<u>2013 t.kr.</u>
Kangerlussuaq	31.834	8.229	40.063	36.856
Narsarsuaq	15.473	1.335	16.808	21.552
Øvrige lufthavne	<u>19.390</u>	<u>1.767</u>	<u>21.157</u>	<u>19.807</u>
	<u>66.697</u>	<u>11.331</u>	<u>78.028</u>	<u>78.215</u>
Generel hensættelse til ukurans			<u>0</u>	<u>0</u>
I alt			<u>78.028</u>	<u>78.215</u>

Vi har stikprøvevis gennemgået værdiansættelsen af varelagrene, herunder vurderingen af ukurans. Der er ikke foretaget en generel hensættelse til ukurans, idet alle ukurante varepartier er medtaget uden værdi. Det er vores vurdering, at der er foretaget tilstrækkelig reservation til dækning af ukurans mv.

Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, 25.049 t.kr.

Der er i alt afsat 5.104 t.kr. (31.12.13: 1.779 t.kr.) til imødegåelse af tab på debitorer.

Den markante stigning i forhold til sidste år, kan henføres til hensættelse til tab på ETOPS-debitorer på 3.845 t.kr., der henvises til afsnit 1.4.2 ovenfor. Hensættelse til tab udgør herefter 1.259 t.kr. og udviser således et fald på 520 t.kr. i forhold til tidligere år, som blandt andet vurderes at være et resultat af forbedrede forretningsgange på området.

Vi er enige i ledelsens vurdering om at den foretagne hensættelse til tab er tilstrækkelig til at dække tabsrisikoen.

Likvide beholdninger 7.666 t.kr.

Likvide beholdninger består af kassebeholdninger samt bankindeståender, der er afstemt til engagementsforespørgsler og kontoudtog pr. 31.12.2014.

Mellemregning med Grønlands Selvstyre 61.229 t.kr.

Det løbende mellemværende på 61.229 t.kr. pr. 31.12.2014 er afstemt med Økonomi- og Personalestyrelsen.

Leverandørgæld 17.590 t.kr.

Vi har stikprøvevis påset, at der foreligger afstemning af kreditorsaldi til modtagne kreditorkontoudtog.

Anden gæld, 10.669 t.kr. og skyldige feriepenge, 11.546 t.kr.

Anden gæld mv. omfatter bl.a. skyldig A-skat, funktionærferiepengeforpligtelse samt skyldige feriepenge.

3. Øvrige oplysninger

3.1 Ledelsens regnskabserklæring og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har direktionen afgivet en regnskabserklæring over for os vedrørende årsregnskabet for 2014. Heri har direktionen bekræftet, at alle væsentlige fejl fundet ved revisionen er rettet i årsregnskabet.

3.2 Overholdelse af bogføringsloven

Vi har påset, at virksomheden på alle væsentlige områder overholder bogføringsloven.

3.3 Rådgivnings- og assistanceopgaver

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 17. marts 2014 har vi udført følgende opgaver for virksomheden:

- Ajourføring af anlægskartotek pr. 31.12.2014.
- Erklæring om aftalte arbejdshandlinger vedrørende beregningen af pristalsregulerede priser vedrørende Serviceaftale om brandberedskab i Kangerlussuaq
- Revision af anlægsregnskaber
- Revision af fordelingsregnskab
- Diverse øvrig ledelses og regnskabsmæssig sparring.

4. Konklusion på den udførte revision

4.1 Konklusion på den udførte revision

Vi har forsynet årsregnskabet med en revisionspåtegning uden forbehold men med supplerende oplysninger vedrørende Mitarbeiterfærtilts muligheder for at forrente og afskrive anlægsinvesteringerne.

Vores detaljerede kommentarer til den i forbindelse med årsafslutningen udførte revision er løbende meddelt virksomhedens ledelse.

5. Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling

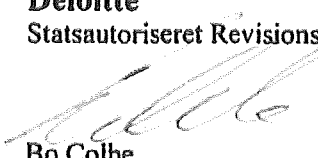
I vores revisionsprotokollat af 10. marts 2006 er revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem ledelse og revisor beskrevet. Vi skal henvide hertil.

6. Erklæring

Ifølge lovgivningen skal vi erklære, at vi opfylder lovgivningens krav til uafhængighed, og at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Nuuk, den 9. marts 2015

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe
statsautoriseret revisor

Tiltrådt

Jens R. Lauridsen
Direktør

Olafur P. Nielsen, Departementschef,
Departementet for Bolig, Byggeri og Infrastruktur